

Diplomová práce - posudek oponenta

Název práce: Umělecko-pedagogický odkaz Aleny Fišerové

Autorka: **Bc. Andrea Böhmová**, studijní obor Hudební výchova – Hra na nástroj

Vedoucí práce: doc. MgA. Libuše Tichá, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. MgA. Vít Gregor, Ph.D.

Diplomová práce Bc. A. Böhmové si klade za cíl zmapovat život, dílo a odkaz jedné z velmi významných klavírních pedagožek druhé poloviny 20. století, Aleny Fišerové (1923-2018). Již samotnou volbu tématu je třeba ocenit, neboť od úmrtí jmenované osobnosti uplynul teprve necelý rok. Zkušenost hovoří o tom, že pokud k vytvoření monografie nedojde v dohledné době po odchodu, stává se práce čím dál obtížnější a zhusta se tématu již nikdo neujme. Rovněž orální historie bývá ochuzena, což v tomto případě hrozilo dvojnásob, jednak vzhledem k vysokému věku profesorky Fišerové, jednak i faktu, že její profesionální dráha byla ukončena již v roce 1982.

Práce je členěna do čtyř základních kapitol, jež se zabývají postupně životem A. Fišerové, její klavírní metodikou, výsledky práce se žáky a zejména výzkumem na základě dotazníku.

První kapitola je obsažná, je nutno vyzvednout obtížnost dostupnosti pramenů. Ve druhé kapitole autorka vystihla velmi dobře situaci v české klavírní pedagogice po 2. světové válce, kdy v nově zřízených lidových školách umění začala vládnout Kurzova metoda vzdělávání mladých klavíristů. Alena Fišerová byla jednou z oněch učitelek, jež na tuto metodu pohlížely kriticky. Uvědomovala si, že Kurz přeceňuje význam samotné techniky klavírní hry a ztrácí tak potřebnou vazbu na zvuk, jeho kvalitu a obecně na hudební sdělení. V praxi pak docházelo k tomu, že žáci nebyli vedeni k poznání, proč vlastně hrají a nikdy se nenaučili na své dosažené úrovni smysluplně pracovat s textem. To mělo za následek další vzdalování techniky a hudby samotné. Zejména u málo muzikálních jedinců byly následky devastující, protože mnozí z nich v tomto duchu začali sami vyučovat. Lze tedy říci, že Alena Fišerová byla jednou z učitelek, jež daly základ moderní české elementární pedagogice a umožnily rozvoj pianismu v poslední třetině 20. století, jenž je dnes již nezpochybnitelný.

Třetí kapitola hovoří o přímých úspěších žáků prof. Fišerové na soutěžích, jakož i o repertoáru, jenž žáci studovali. Týká se podrobněji pěti sešitů Alb etud, jež A. Fišerová vytvořila společně s dr. E. Müllerovou a E. Kleinovou. Tento studový materiál byl a je dosud široce využíván a autorka sama přispěla rozboru 11 skladeb z těchto sbírek.

Závěrečná kapitola je věnována výsledkům výzkumu formou dotazníku. Jde opět o Alba etud a jejich použití ve výuce ZUŠ v současné době. Ukázalo se, že Alba etud jsou v podstatě základním materiálem pro rozvíjení klavírní techniky, často bývají kombinována s dalšími etudami. Ukazuje se, že výběr etud je zde zvolen velmi promyšleně a účelně a dokáže žáka vybavit dovednostmi, na jejichž základě může svou klavírní vybavenost dále doplňovat a rozvíjet.

Při obhajobě doporučuji rozvést:

- 1) Na straně 46 je řeč o tom, že v 6. a 7. ročníku se žáci rozdělují na budoucí profesionály a na ty, pro které zůstane klavír celoživotním koníčkem. Mnoho žáků ZUŠ však patří do kategorie těch, kdo se v životě hudbě dále nevěnují vůbec. Co by bylo možné učinit pro změnu tohoto stavu?
- 2) Proč se A. Fišerová nepohodla s prof. I. Štěpánovou-Kurzovou a dokonce ukončila své studium?
- 3) Bylo možné ještě osobní setkání s prof. Fišerovou? Podle zmínek v DP k němu nedošlo.

Práce Bc. A. Böhmové splňuje požadavky kladené na studenty oboru Hudební výchova – Hra na nástroj. **Doporučuji ji k obhajobě.**

Navrhované hodnocení: